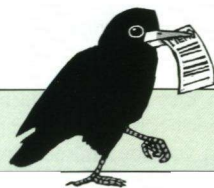

Korte Mededelingen

Doe mee met het Jaar van de Klauwieren 2012

Vogelbescherming Nederland en Sovon Vogelonderzoek Nederland hebben het jaar 2012 uitgeroepen tot het Jaar van de Klauwieren. Een jaar lang staan zowel de Klapekster (wintergast) als de Grauwe Klauwier (broedvogel) centraal. Voor de Grauwe Klauwier is ook Stichting Bargerveen betrokken als partner. Elwin van der Kolk ontwierp een poster voor het project.

Waarom een Jaar van de Klauwieren?

Is het Jaar van de Klauwieren nodig, die soorten worden toch al goed gevolgd? Ja, maar met wat extra inspanning valt nog veel te winnen. Zo is de Grauwe Klauwier bezig met een herovering van Nederland. Iets dat deels ongemerkt gaat, want de soort is lastig te inventariseren. Door op meer plekken gericht te kijken naar Grauwe Klauwieren én hun leefomgeving, kan de uitbreiding beter worden vastgelegd en verklaard. Bovendien kunnen terreinbeheerders dan adviezen op maat krijgen om een verder herstel van de Nederlandse populatie mogelijk te maken. De Klapekster is verdwenen als broedvogel maar vermoedelijk licht toenemend als overwinteraar. Heeft dat van doen met bijvoorbeeld terreinbeheer (begrazing) of niet? Hoeveel Klapeksters overwinteren in Nederland en wat is hun habitatvoorkeur, met name in relatie tot terreinbeheer?

Wat gaan gaat er gebeuren ?

De volgende activiteiten zijn gepland voor het komende jaar:

- Gerichte inventarisaties van (nieuwe) broedlocaties van de Grauwe Klauwier in zogenaamde 'grijze' gebieden, met extra aandacht voor het aflezen van kleurringen.
- Twee landelijke simultaantellingen voor Klapeksters in de winter van 2012-'13 in samenwerking met Waarneming.nl.
- Voor beide soorten worden aan tellers aanvullende vragen gesteld, onder andere over habitat en terreinbeheer.
- Er zullen speciale klauwierenexcursies en -lezingen georganiseerd worden.

Weer weten?

Op <http://www.jaarvandeklauwieren.nl> staat actuele informatie over het Jaar van de Klauwieren. Daar staat ook vermeld aan welke activiteiten u mee kunt doen. Ook kunt u zich via deze website aanmelden voor de digitale nieuwsbrief. In de loop van 2012 volgen nadere instructies voor deelname aan de verschillende (tel)onderdelen.

Voor allerhande vragen of suggesties kunt u een e-mail sturen naar:
klauwier@sovon.nl.

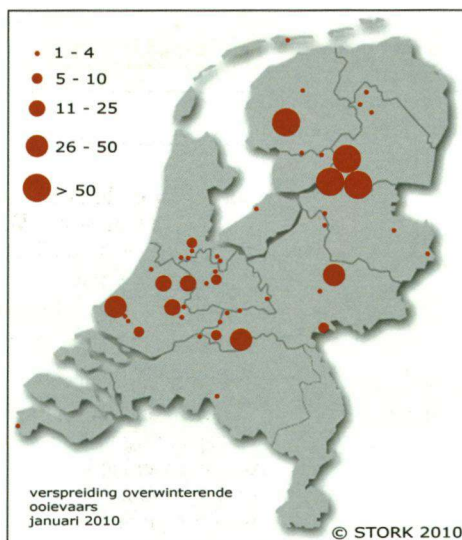
Overwinterende Ooievaars

Nederlandse Ooievaars gaan in het algemeen op trek. Hun overwinteringsgebieden liggen in Zuid-Europa en West-Afrika. Een deel van de Ooievaars overwintert in ons land. Tot ver in de vorige eeuw was het aantal Ooievaars dat overwinterde gering, maar met het toenemen van het aantal broedparen steeg ook het aantal volwassen exemplaren dat blijft overwinteren. Jaarlijks schommelt het aantal tussen de vierhonderd en vijfhonderd exemplaren.

Er zijn Ooievaars die het ene jaar wel op trek gaan en het andere jaar niet. Waarop zij het gedrag baseren om wel of niet op trek te gaan, is niet bekend. Het heeft ongetwijfeld iets met het voedselaanbod te maken, maar er zijn waarschijnlijk ook andere factoren in het spel. Eerstejaars jongen gaan vrijwel allemaal op trek. De overwinteraars zoeken hun voedsel in de vrije natuur, maar maken ook gebruik van voedsel dat gemakkelijk is te vinden. Er wordt bijvoorbeeld bijgevoerd door particulieren. Ook komen Ooievaars af op dierentuinen en ooievaarsstations waar bijgevoerd wordt.

Vanaf 2003 houden wij door middel van simultaan uitgevoerde tellingen bij hoeveel Ooievaars in Nederland blijven overwinteren. Deze tellingen worden uitgevoerd rond

half januari. Wij waren benieuwd hoe groot de aantallen zouden zijn tijdens de langdurige koude winterperiode met vorst en sneeuwbedekking.

In januari 2010 zijn in totaal 497 verschillende Ooievaars gemeld. Mogelijk is er een enkele Ooievaar niet gezien of gemeld, maar tot grote verschillen zal dat niet leiden.

Van de broedvogels in 2009 was ongeveer 35% tijdens de wintertelling aanwezig in Nederland. In 2006 was dit nog 40%.

Mogelijk hebben de winterse omstandigheden invloed gehad op het aantal overwinteraars en heeft een deel ons land verlaten.

De grootste concentraties Ooievaars waren te vinden bij het ooievaarsstation De Graverij in Akmarijp (60), bij ooievaarsstation De Lokkerij in De Schiphorst (Dr.) (169) en in Den Haag (39).

Verder zijn er kleinere groepen gemeld bij (voormalige) ooievaarsstations in Haastrecht, Alphen aan den Rijn, Zegveld, Rossum, Gorrssel, Eernewoude en Spanga. Sommige Ooievaars overwinterden op en bij hun nest. Meldingen hiervan kwamen uit het hele land, van Peize in Drenthe tot Sluis in Zeeland.

Ook Ooievaars die zomaar ergens langs de weg of in het land liepen, ontkwamen niet

aan het oplettende oog van de waarnemers. Van de bijna vijfhonderd overwinterende Ooievaars is van 153 de ring afgelezen (31%). In totaal zijn er slechts drie eerstejaars jongen gemeld. Uit de afgelezen ringen blijkt, dat de overwinterende populatie bestaat uit vogels met een leeftijd van drie tot meer dan vijfentwintig jaar, met een gelijkmatige spreiding over alle leeftijden. Op 14 en 15 januari 2012 is de laatste wintertelling uitgevoerd. Het resultaat is dat er nu 653 Ooievaars zijn geteld. Dat was iets meer dan in 2011, toen er 592 werden geteld. Er lijkt dus een stijgende lijn te zijn in de omvang van het aantal overwinterende exemplaren. Meer informatie over dit onderwerp is te vinden op de website van de Stichting Ooievaars Research & Know How (STORK): <http://www.ooievaars.eu>.

■ Annetiekie Enters & Wim van Nee, (STORK),
e-mail: ringen.stork@ooievaars.eu.

Publieksprijs Jaap Taapken Vogelfotoparade 2010

De belangstelling voor het bijwonen van de jaarlijkse bijeenkomst voor de prijsuitreiking van de Jaap Taapken Vogelfotoparade is langzaam stijgend. De zaal in natuurcentrum 'De Schaapskooi' te Schoonrewoerd wordt er steeds gezelliger door en het niveau van de presentaties stijgt navenant. Niet alleen zijn er jaarlijks enkele Belgen aanwezig, het aantal belangstellende kinderen groeit ook, hetgeen een goed teken is voor de toekomst.

Alle ingezonden foto's van de Jaap Taapken Vogelfotoparade 2010 waren in willekeurige volgorde aan de wand van de zaal opgehangen, opgeplakt op grote vellen en voorzien van een nummer. De aanwezigen kregen bij binnenkomst een stembriefje uitgereikt waarop men kon invullen welke drie foto's het mooiste waren en welke in aanmerking zouden moeten komen voor de publieksprijs. De presentatie vóór de prijsuitreiking was deze keer van Henk Tromp en zijn digitale beelden, vertoond op een groot scherm, gingen over zijn reizen naar het hoge noorden. Deze presentatie viel bij de aanwezigen bijzonder in de smaak. Dan weer kon men een speld horen vallen, dan weer werd er gul gelachen. Lapland, Spitsbergen en IJsland kwamen kleurrijk in prachtige beelden voorbij in ruim een uur tijd. Na de lezing volgde een pauze waarin

De prijswinnaars van de Jaap Taapken Vogelfotoparade 2010. Van links naar rechts: Jonny Veldhuis, Marcel van Kammen, Ronald Huijssen en Jelle de Jong. Foto: Wim Smeets.

ook de stembriefjes konden worden ingeleverd.

In het tweede deel van de bijeenkomst werd het juryrapport voorgelezen door Willem Werkman, waarbij ook de in het rapport genoemde foto's op een groot scherm werden vertoond. Vervolgens werd ook de uitslag van de publieksprijs bekendgemaakt. De publieksstemming had, zoals in de afgelopen jaren gebruikelijk was, een grote overeenkomst met de jurywaardering. Ging in de afgelopen twee jaren de publieksprijs naar de winnaar van de parade, deze keer was het slechts een klein beetje anders. Winnaar van de publieksprijs was Jelle de Jong met een opname van een Roerdomp met een visje in de bek, op het ijs lopend. Deze foto kreeg zeven stemmen van de in totaal uitgebrachte 108 stemmen. Bij de jury had deze foto de tweede prijs gekregen. Op de tweede plaats eindigde een opname van een Boomklever van Jonny Veldhuis. Deze foto had van de jury de vierde prijs gekregen. Curieus was dat van dezelfde Jonny Veldhuis een andere opname van dezelfde Boomklever ex aequo de derde prijs van het publiek kreeg. Had hij slechts één opname van de Boomklever ingestuurd, dan was wellicht het publiek niet zo verdeeld geweest en had hij hogere ogen gegoooid? Het blijft gissen. De andere foto's die ex aequo op de derde plaats eindigden, waren de Korhaan van Han Bouwmeester en het paartje Blauwe Kiekendieven van Jelle de Jong.

Tot ver na vijf uur zaten er nog mensen na te praten over deze parade en de vertoonde beelden. Al met al een zeer geslaagde middag.

WS